

Persepsi Ibu Bapa dalam Aspek Pengabaian Terhadap Perkembangan Menyeluruh Kanak-Kanak di Kuantan

Mohd Nizam Naqiyuddin bin Ahmad Sobri¹, Mohamed Ayob bin Sukani²

¹Fakulti Pendidikan dan Sosial Sains
University Selangor Malaysia
Email: nizamnaqiyuddinahmadsobri@yahoo.com

²Fakulti Pendidikan dan Sains Sosial University Selangor Malaysia
Email: ayob2726@unisel.edu.my

Abstract:

Kajian ini bertujuan untuk menganalisis persepsi ibu bapa dalam aspek pengabaian kanak-kanak dari segi pengetahuan ibu bapa mengenai konsep pengabaian. Kajian berbentuk soal selidik diguna pakai melibatkan 115 orang ibu bapa yang bekerja di Kuantan Pahang. Dapatan yang diperolehi hasil daripada soal selidik digunakan sebagai sumber utama untuk menganalisis data bagi mencapai objektif dalam kajian ini. Hasil dapatan kajian mendapati terdapat hubungan yang di antara pengetahuan ibu bapa mengenai pengabaian terhadap perkembangan kanak-kanak secara menyeluruh. Ini menunjukkan pengetahuan ibu bapa dalam aspek pengabaian akan dapat membantu perkembangan kanak-kanak yang holistik.

Keywords:

Perkembangan menyeluruh kanak-kanak, penderaan kanak-kanak, pengabaian, persepsi, ibu bapa

1.0 Pengenalan

Institusi kekeluargaan merupakan tonggak utama dalam masyarakat yang berperanan untuk melahirkan modal insan yang berkualiti tinggi bagi kemajuan sesebuah negara bangsa (Umi Hamidaton Mohd Soffian Lee, Nor Azima Ahmad, Norsyella Ahmad Tarmizi, dan Nurshahira Ibrahim, 2023). Hal ini menjelaskan kepentingan fungsi sesebuah keluarga yang dapat membawa manfaat kepada kekuatan masyarakat, agama, bangsa dan negara. Institusi keluarga yang berfungsi dengan sempurna dapat membentuk kemenjadian seorang pemimpin yang hebat pada masa akan datang yang dididik oleh keluarga sejak dari kanak-kanak lagi (Abdul Rashid Abdul Aziz, Muhammad Khairi Mahyuddin, Muhammad Nubli Abdul Wahab, Husin Sungkar, Nurun Najihah Musa dan Nur A'in Mustafar 2023). Ia diibaratkan seperti proses membina sebuah rumah yang memerlukan asas yang kuat untuk kekal kukuh, begitulah juga proses kemenjadian seorang kanak-kanak yang memerlukan asas yang kuat dalam diri bagi proses perkembangan mereka.

Dalam usaha melahirkan pemimpin negara yang hebat pada masa akan datang, generasi kanak-kanak pada masa kini perlu dibekalkan dengan ilmu dan jati diri yang mantap kerana mereka bakal mewarisi kepimpinan negara pada masa akan datang. Oleh yang demikian tanggungjawab sesebuah keluarga terutama ibu bapa dilihat sangat penting dalam hal ini, ibu bapa ialah insan yang perlu memainkan peranan dalam mencorakkan anak-anak mereka (Wan Farhana Wan Zainuddin dan Sakinah Salleh, 2022). Tambahan lagi, (Safinah Ismail, Rosmawati Mohamad Rasit, Zulkefli Aini, Siti Khaulah Mohd Hamzah Murghayah, 2023) menyatakan ibu bapa dilihat sebagai insan yang paling rapat dengan anak-anak dan mempunyai kelebihan dalam mempengaruhi perkembangan mereka. Ini turut disokong dengan sebuah potongan hadis riwayat Rasulullah SAW yang bermaksud

Setiap anak itu dilahirkan dalam keadaan fitrah lalu kedua orang tuanya lah yang menjadikannya sebagai seorang Yahudi, Nasrani dan Majusi (penyembah api). Apabila kedua orang tuanya Muslim, maka anaknya pun akan menjadi Muslim.

(Şahih Muslim, Kitāb al-Qadar)

Melalui hadis tersebut jelas menunjukkan bahawa ibu bapa bertanggungjawab dalam segala perihal berkaitan anak-anak mereka. Namun begitu, pada masa ini, dengan dunia yang penuh dengan cabaran terdapat segelintir ibu bapa yang kurang cakna tentang peranan serta tanggungjawab mereka terhadap anak-anak (Safinah Ismail et al, 2023). Ini diperincikan dalam laporan Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) pada tahun 2023, yang turut dibentangkan dalam Dewan Parlimen yang menunjukkan terdapat peningkatan yang ketara dalam aspek kes pengabaian kanak-kanak yang merupakan salah satu bentuk penderaan kepada kanak-kanak. Dalam hal yang berlaku ini, didapati ibu bapa menjadi antara salah satu sebab utama kepada peningkatan kes penderaan kanak-kanak terutama dalam aspek pengabaian secara sedar atau tidak (Safinah Ismail et al, 2023). Ini disokong oleh Siti Nurjannah Saifollah dan Wafaa' Yusof (2023) isu pengabaian kanak-kanak terutamanya dari aspek fizikal dan mental semakin membimbangkan apabila melihat kepada realiti semasa di Malaysia. Statistik kes yang direkodkan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) berkenaan isu juga menunjukkan peningkatan khususnya semasa pandemic COVID-19.

Istilah pengabaian dalam konteks Islam dikaitkan dengan kecuaiian, perkataan kecuaiian dalam bahasa Arab ialah *tafrit* atau *taqsir* yang membawa maksud meninggalkan tanggungjawab dan kewajipan terhadap sesuatu perkara dan secara tidak langsung mengundang mudarat kepada individu lain dalam perkara yang tidak diharuskan oleh syarak (Siti Nurjannah Saifollah dan Wafaa' Yusof 2023). Dalam sudut perundangan Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, (2019) secara asasnya pengabaian berlaku apabila ibu bapa gagal untuk melaksanakan tanggungjawab mereka terhadap anak-anak dalam pelbagai aspek yang diperlukan oleh kanak-kanak untuk membesar. Ini selaras dengan Dasar Perlindungan Kanak-kanak Kebangsaan Malaysia (2016) sepertimana yang terkandung dalam United Nation Child Right Convention (UNCRC) yang mendefinisikan pengabaian adalah satu bentuk kegagalan yang bersifat berterusan dalam menyediakan keperluan fizikal, emosi dan perkembangan asas dari segi kesihatan, pendidikan, perkembangan emosi, makanan, tempat tinggal dan kehidupan yang selamat. Secara ringkasnya, pengabaian yang berlaku akan memberi kesan kepada perkembangan menyeluruh kanak-kanak (Arifah Yusri dan Mohd Nasir Selamat 2022) kelangsungan hidup kanak-kanak dan seterusnya menjejaskan imej negara di persada dunia.

Kerajaan Malaysia memandang serius terhadap kes pengabaian kanak-kanak, telah termaktub dalam Akta Kanak-kanak (Pindaan) 2016 undang-undang khusus demi mengawal kes pengabaian kanak-kanak. Namun sebaliknya situasi di Malaysia telah melihat kepada peningkatan statistik kes mendadak dari tahun ke tahun (Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, 2019). Ini terbukti melalui rekod dari Jabatan Kebajikan Masyarakat dimana kes penderaan kanak-kanak ini telah mencatatkan antara kes tertinggi sepanjang tahun melalui pelbagai kes yang dilaporkan seperti terjatuh dari bangunan, ditinggalkan di rumah tanpa pengawasan, ditinggalkan atau terkurung di dalam kereta (Lia Nazia Naziera Hasanuddin dan Nor Shafrin Ahmad, 2022).

Memandangkan kepada peningkatan kes pengabaian yang berlaku di Malaysia melibatkan kanak-kanak terutamanya apabila bersama ibu bapa jelas memberi persepsi yang negatif kepada masyarakat dan negara (Tio Beng Shee dan Syawal Amran 2023). Lebih malang lagi kes pengabaian ini akan menjejaskan perkembangan menyeluruh kanak-kanak. Jesteru itu, kajian yang dijalankan ini dilihat penting untuk melihat tahap pengetahuan ibu bapa terhadap kes pengabaian. Berdasarkan perbincangan di atas, beberapa objektif telah telah dirangka bagi kajian ini:

- 1) Mengetahui tahap pengetahuan ibu bapa terhadap pengabaian kanak-kanak.
- 2) Mengetahui persepsi ibu bapa terhadap kesan pengabaian kepada perkembangan kanak-kanak.
- 3) Mengetahui faktor berlakunya pengabaian kepada kanak-kanak.

2.0 Kajian literatur

Kerajaan Malaysia amat menekankan kepada pembangunan modal insan dalam diri kanak-kanak yang membolehkan perkembangan mereka berada pada tahap yang optimum. Oleh yang demikian, sepanjang proses perkembangan kanak-kanak, mereka tidak sepatutnya terdedah dengan pengalaman yang buruk yang mampu menjejaskan perkembangan menyeluruh mereka. Namun, menurut Noor Azlina Che Hasan, Muhamad Helmi Md Said & Fatimah Yusro Hashim. (2024) peningkatan kes yang melibatkan kanak-kanak dilihat sangat membimbangkan

kerana kesan kepada kes penderaan ini akan dapat diperhatikan apabila mereka menjadi dewasa kelak dan disebabkan itu negara kita kini berhadapan dengan satu persoalan besar tentang tahap kelangsungan hidup generasi hari ini disebabkan krisis yang melanda kanak-kanak dari pelbagai sudut termasuklah penderaan (Arifah Yusri dan Mohd Nasir Selamat 2022).

Menurut Akta kanak-kanak 2001, penderaan kanak-kanak merangkumi dua aspek yang merujuk kepada sama ada seseorang kanak-kanak itu pernah atau berisiko besar menjadi mangsa kepada pelbagai bentuk penderaan seperti penderaan fizikal, emosi, seksual, atau pengabaian daripada mendapat hak mereka dari segi penjagaan, makanan, tempat tinggal yang selamat, pakaian, perubatan, pemantauan dan keselamatan (Arifah Yusri dan Mohd Nasir Selamat, 2022). Ini turut dinyatakan oleh Norsaleha Mohd. Salleh, Nabilah Huda Zaim, Zetty Nurzuliana Rashed, Noorhafizah Mohd Haridi, Kamal Azmi Abd Rahman dan Norbahiah Misran (2018), dimana penderaan kanak-kanak didefinisikan sebagai satu pencabulan atau pelanggaran asasi yang serius terhadap kanak-kanak untuk membolehkan mereka berkembang dalam keadaan sihat dan bermaruah di samping menyebabkan risiko dalam kelangsungan hidup mereka. Perkara ini memberi impak yang sangat besar kerana bakal menjejaskan kehidupan serta masa depan mereka apatah lagi masa depan negara (Lia Nazia Naziera Hasanuddin dan Nor Shafrin Ahmad, 2022).

Siti Nurjannah Saifollah dan Wafaa' Yusof, (2023) menurut Dasar Perlindungan Kanak-Kanak Negara penderaan kanak-kanak dikategorikan kepada 4 jenis yang meliputi penderaan fizikal, penderaan emosi, penderaan seksual serta pengabaian (Lia Nazia Naziera Hasanuddin dan Nor Shafrin Ahmad 2022). Menurut Noor Azlina Che Hasan, Muhamad Helmi Md Said & Fatimah Yusro Hashim. (2024) penderaan fizikal didefinisikan sebagai sebarang bentuk kecederaan dari segi fizikal yang boleh dilihat pada mana-mana bahagian tubuh kanak-kanak (Akta Kanak-kanak 2001). Manakala penderaan emosi pula terjadi apabila seseorang kanak-kanak itu dicerderakan dari segi emosi yang boleh menyebabkan gangguan fungsi mental atau emosi kanak-kanak yang boleh dilihat dengan kelakuan tingkahlaku keresahan, kemurungan dan sebagainya. Seterusnya penderaan seksual yang merujuk kepada bentuk penganiayaan kepada kanak-kanak dari segi seks sama ada sebagai peserta atau pemerhati dalam apa-apa sahaja bentuk aktiviti yang berunsur seks. Yang terakhir ialah pengabaian iaitu kegagalan secara berterusan untuk menyediakan keperluan asas fizikal, emosi dan pembangunan dari segi kesihatan, pendidikan, perkembangan emosi, nutrisi, tempat perlindungan dan kehidupan yang selamat untuk kanak-kanak. Pengabaian ini boleh mendedahkan kanak-kanak kepada segala bentuk bahaya, termasuk mengancam nyawa mereka. Pengabaian juga terbahagi kepada 2 sudut iaitu dari sudut fizikal antaranya adalah kegagalan menyediakan makanan, tempat perlindungan, pengawasan yang teliti, perubatan serta pendidikan dan peyeliaan. Manakala pengabaian dari sudut emosi termasuk kurang perhatian terhadap keperluan emosi anak serta kegagalan menyediakan penjagaan psikologi (Norsaleha Mohd. Salleh, Nabilah Huda Zaim, Zetty Nurzuliana Rashed, Noorhafizah Mohd Haridi, Kamal Azmi Abd Rahman dan Norbahiah Misran, 2018). Secara umumnya, pengabaian mahupun penderaan mempunyai ciri yang hampir sama. Namun perbezaannya adalah daripada tindakan, situasi dan keadaan yang berlaku kepada kanak-kanak (Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa' Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, 2019). Namun secara terperinci penderaan yang berbentuk pengabaian merupakan satu bentuk penderaan yang sukar untuk dikenal pasti sehinggakan kebanyakan ibu bapa tidak sedar bahawa mereka sebenarnya telah mengabaikan anak-anak mereka dalam kehidupan seharian (Noor Azlina Che Hasan, Muhamad Helmi Md Said & Fatimah Yusro Hashim. 2024).

2.1 Faktor berlakunya kes pengabaian

Pelbagai faktor yang wujud yang menyebabkan kanak-kanak berada dalam keadaan terabai dan diabaikan oleh segelintir ibu bapa yang tidak mengambil cakna dalam hal ini. Mohd Alif Jasni, Nazirah Hassan, Fauziah Ibrahim dan Mohammad Rahim Kamaluddin (2022) menyatakan antara punca yang ketara adalah disebabkan oleh kurangnya ilmu pengetahuan, keluarga yang bermasalah, kematian dan kehilangan keluarga serta latar belakang keluarga yang berpendapatan rendah atau miskin.

2.1.1 Ilmu keibubapaan yang lemah

Menurut kajian, ibu bapa yang mempunyai ilmu pengetahuan yang terhad dalam aspek perkembangan kanak-kanak merupakan antara sebab utama terjadinya kes pengabaian di Malaysia. Bahkan segelintir ibu bapa itu sendiri sebenarnya tidak sedar yang mereka telah mengabaikan anak-anak mereka dalam aspek-aspek tertentu. Sesungguhnya ilmu berkaitan keibubapaan amat penting setelah bergelar ibu bapa kerana sepanjang proses perkembangan kanak-kanak ibu bapa perlu berikan perhatian yang sepenuhnya supaya tidak mengganggu perkembangan kanak-kanak tersebut (Khairun Nisa Binti Md Isa dan Kamariah Abu Bakar 2021). Dengan adanya ilmu tersebut mereka dapat terapkan kepada amalan keibubapaan apabila berada di rumah bersama anak-anak mereka. Ibu bapa di anggap sebagai agen sosial dalam mempengaruhi pembentukan jati diri malah perkembangan menyeluruh kanak-kanak (Siti Noor Farahin M Fariddudin, Khadijah Mohd Khambali @ Hambali dan Syed Mohammad Hilmi Syed Abdul Rahman 2022).

2.1.2 Keluarga yang Berpendapatan Rendah

Selain itu, faktor kewangan ibu bapa juga dilihat mempengaruhi kepada berlakunya pengabaian dalam kalangan kanak-kanak. Segelintir ibu bapa yang mempunyai sumber pendapatan yang tidak menentu dan rendah menyebabkan mereka terpaksa bekerja sehingga lewat malam untuk kelangsungan hidup Mohd Alif Jasni et all (2022). Hal ini sekali gus menyebabkan anak-anak mereka tidak diurus dengan baik dari pelbagai aspek kehidupan antaranya mendapat kasih sayang dari ibu bapa. Situasi yang berlaku di Malaysia menunjukkan ramai keluarga yang terperangkap dengan miskin bandar. Ini juga disokong oleh Zuriani Hanim Zaini, Zaleha Damanhuri, Mohamad Arif Zaki Ali, dan Ahmad Zulfandi Ibrahim, (2021) yang menyatakan dalam soal perkembangan kanak-kanak, sokongan dan penglibatan dari ibu bapa adalah perkara asas dalam mempengaruhi motivasi serta emosi kanak-kanak. Dalam aspek yang lain, Rozelia Haizah Abd Razak & Nur Farakhanna Mohd Rusli (2022) ketika pandemic covid-19 ibu bapa yang mempunyai pendapatan yang rendah perlu memperuntukan sejumlah wang yang besar untuk sesi PdPR anak-anak mereka dari segi gajet dan kelajuan internet. Perkara ini secara tidak lansung memberi kesan kepada masalah kewangan sesebuah keluarga dan tahap motivasi serta semangat kanak-kanak. Jika ibu bapa tersebut tidak memenuhi kelengkapan pembelajaran keadaan ini akan menjurus kepada permasalahan keciciran pelajar apabila mereka tidak mengikuti sesi PdPR. Bagi keluarga yang berpendapatan kecil dan mempunyai ahli keluarga yang ramai, pastinya akan merasa bebanan bagi memastikan setiap anak-anak dapat mengikuti sesi PdPR secara konsisten (Zuriani Hanim Zaini Zaleha Damanhuri Mohamad Arif Zaki Ali, Ahmad Zulfandi Ibrahim 2021).

2.2 Peruntukan undang-undang berkaitan pengabaian di Malaysia

Bentuk penderaan kanak-kanak dari aspek pengabaian yang berlaku terhadap dikategorikan kepada empat jenis mengikut peruntukan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM) dimana peruntukan ini dilihat selari dengan Dasar Kanak-kanak Negara (Norsaleha Mohd Salleh, Nabilah Huda Zaim, Zetty Nurzuliana Rashed, Noorhafizah Mohd Haridi, Kamal Azmi Abd Rahman dan Norbahiah Misran, 2018.). ianya meliputi hak kanak-kanak yang merangkumi hak untuk mendapat perlindungan, hak untuk kehidupan, hak perkembangan, dan akhir sekali hak penyertaan.

Menurut Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa' Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, (2019) ekoran daripada peningkatan kes pengabaian yang berlaku dengan sangat ketara. Pelbagai langkah serta usaha diambil oleh pihak kerajaan bagi mengekang dari berlakunya kes yang melibatkan kanak-kanak ini. Antara langkah awal yang diambil adalah dengan mengenakan hukuman yang lebih berat kepada pesalah (Akta Kanak-kanak (Pindaan) (2016). Pindaan ini termasuk juga dengan kenaikan kadar denda sehingga RM50,000 dan penjara 20 tahun jika disabitkan dengan kesalahan (Siti Nurjannah Saifollah dan Wafaa' Yusof 2023). Hal ini secara khususnya untuk memberi kesedaran kepada masyarakat terutama ibu bapa atau penjaga dalam masa yang sama memberikan pengajaran serta membela nasib kanak-kanak yang menjadi mangsa pengabaian

Menurut Siti Nurjannah Saifollah dan Wafaa' Yusof, (2023) peruntukan undang-undang turut diperluas dan tidak hanya tertumpu kepada pengabaian yang dilakukan secara lansung malah melibatkan pengabaian secara tidak lansung. Peruntukan undang-undang bagi melindungi kanak-kanak daripada pengabaian telah diperuntukkan dalam Akta Kanak-kanak (Pindaan) 2016 seksyen 17(1)(g) (i) (j) (k) yang termasuklah seperti kes pembuangan bayi, kanak-kanak yang tidak mempunyai ibu bapa atau penjaga, ibu bapa atau penjaga yang gagal untuk memberi rawatan kepada kanak-kanak apabila diperlukan serta kes lain yang membabitkan kanak-kanak yang dijadikan pengemis atau peminta sedekah di tempat-tempat tidak sepatutnya yang boleh mendatangkan bahaya kepada mereka. (Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa' Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, 2019).

Di samping itu, kerajaan turut meluaskan konsep perlindungan hak kanak-kanak ini melalui perkhidmatan pengasuhan dan pendidikan awal kanak-kanak yang berkualiti dan bersifat menyeluruh (Mohd Alif Jasni et al, 2022). Dalam usaha untuk memenuhi hak kanak-kanak, program pendidikan awal kanak-kanak juga melibatkan program pengesanan dan intervensi awal bagi memastikan setiap kanak-kanak mendapat peluang untuk berkembang secara holistik. Dengan maksud yang lain, kanak-kanak yang dilihat menunjukkan tingkahlaku, perbuatan atau sikap yang negatif akibat daripada penderaan atau pengabaian yang berlaku ke atas dirinya akan dididik dan dibentuk keperibadian mereka supaya menjadi insan yang berkualiti pada masa akan datang (Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa' Yusof & Zuliza Mohd Kusrin, 2019).

3.0 Metodologi

3.1 Reka Bentuk Kajian

Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif dengan mengkhususkan kepada kaedah tinjauan dengan menggunakan set soalan kaji selidik secara dalam talian yang berbentuk google form yang diedarkan kepada responden yang dipilih. Antara maklumat yang diperlukan daripada soal selidik tersebut merangkumi maklumat diri, pengetahuan serta persepsi ibu bapa mengenai konsep pengabaian.

3.2 Sampel Kajian

Responden bagi kajian dipilih dalam kalangan ibu bapa di Kuantan, Pahang yang mempunyai anak yang masih berada di bangku sekolah rendah. Responden kajian juga di pilih berdasarkan latar belakang yang berbeza dan tidak hanya tertumpu kepada kepada ibu bapa yang berada di bandar sahaja. Namun, responden kajian ini memfokuskan kepada ibu bapa yang berpendapatan rendah. Selain itu, kajian ini memfokuskan kepada responden yang berada di Kuantan Pahang dimana negeri ini tidak banyak mencatatkan kes pengabaian yang tinggi. Walaupun negeri yang dipilih ini tidak mencatatkan kes tinggi, namun masih terdapat kes-kes pengabaian yang dilihat berlaku di sesetengah daerah di Kuantan.

3.3 Instrumen Kajian

Soalan kaji selidik ini melibatkan beberapa bahagian yang merangkumi latar belakang responden seperti tempat tinggal, sector pekerjaan dan anggaran pendapatan. Seterusnya diikuti dengan beberapa soalan untuk melihat tahap kefahaman ibu bapa mengenai konsep pengabaian kanak-kanak dan persepsi ibu bapa terhadap pengabaian kepada perkembangan menyeluruh kanak-kanak. Data yang diperolehi hasil daripada soalan kaji selidik kemudiannya akan dimasukkan ke dalam perisian IBM Statistical Package for Social Science (SPSS) versi 26 untuk dianalisis sebelum dibentangkan di bab seterusnya.

4.0 Dapatan dan Perbincangan

Kajian ini telah melibatkan 115 responden dengan lelaki sebanyak 31 orang (26.96%) dan perempuan seramai 84 orang (73.04%). Kelompok umur responden pula dapat dibahagikan kepada 3 kategori iaitu sekitar 20-25 tahun, 26-30 tahun, dan 31-35 tahun. Responden yang tertinggi melibatkan ibu bapa sekitar umur 20-25 tahun iaitu seramai 53 orang (46.07%) diikuti dengan ibu bapa 26-30 tahun dengan jumlah sebanyak 39 orang (33.91%) dan ibu bapa berumur 31-35 tahun seramai 23 orang (20%). Responden kajian kesemuanya terdiri daripada pelbagai bangsa di malaysia namun majoriti responden dalam kajian ini ialah kaum melayu dengan jumlah sebanyak 86 orang (74.78%), seterusnya kaum cina seramai 14 orang (12.17%), kaum india sebanyak 13 orang (11.30%), dan lain-lain hanyalah 2 orang sahaja (1.74%).

Seterusnya latar ahli belakang keluarga yang merujuk kepada bilangan anak dan kebanyakannya mempunyai tiga orang anak iaitu seramai 43 orang (37.39%), diikuti dua orang anak iaitu 37 orang (32.17%), dan 35 orang responden pula memiliki seorang anak (30.43%). Selanjutnya latar belakang dari segi anggaran pendapatan bulanan hampir separuh daripada jumlah keseluruhan responden tergolong dalam golongan B40 dimana anggaran pendapatan tidak melebihi RM4000 sebulan iaitu seramai 72 orang (62.60%). Ibu bapa yang mempunyai pendapatan kurang daripada RM3000 pula hanya mencatatkan 18 orang responden (16.36%), manakala 14 orang responden mencatatkan pendapatan melebihi RM4000 (12.17%), dan

selebihnya menjawab anggaran tidak menentu. Ini menunjukkan responden kajian terdiri daripada ibu bapa yang mempunyai pekerjaan yang berbeza dan tinggal di kawasan yang berbeza, malah terdapat segelintir ibu bapa yang bekerja sendiri.

Jadual 1. Maklumat Demografi

Demografi Responden	Kategori	Kekerapan (f)	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	31	26.96%
	Perempuan	84	73.04%
Umur	20-25	53	46.07%
	26-30	39	33.91%
	31-35	23	20%
Kaum	Melayu	86	74.78%
	India	14	12.17%
	Cina	13	11.30%
Bilangan anak	3 orang anak	43	37.39%
	2 orang anak	37	32.17%
	1 orang anak	35	30.43%
Anggaran purata gaji	Melebihi RM4000	14	12.7%
	Tidak melebihi RM4000	72	62.60%
	Kurang dari RM3000	18	16.36%
	Pendapatan tidak menentu	6	5.45%

Jadual 2 Mengenal pasti tahap pengetahuan ibu bapa terhadap pengabaian kanak-kanak.

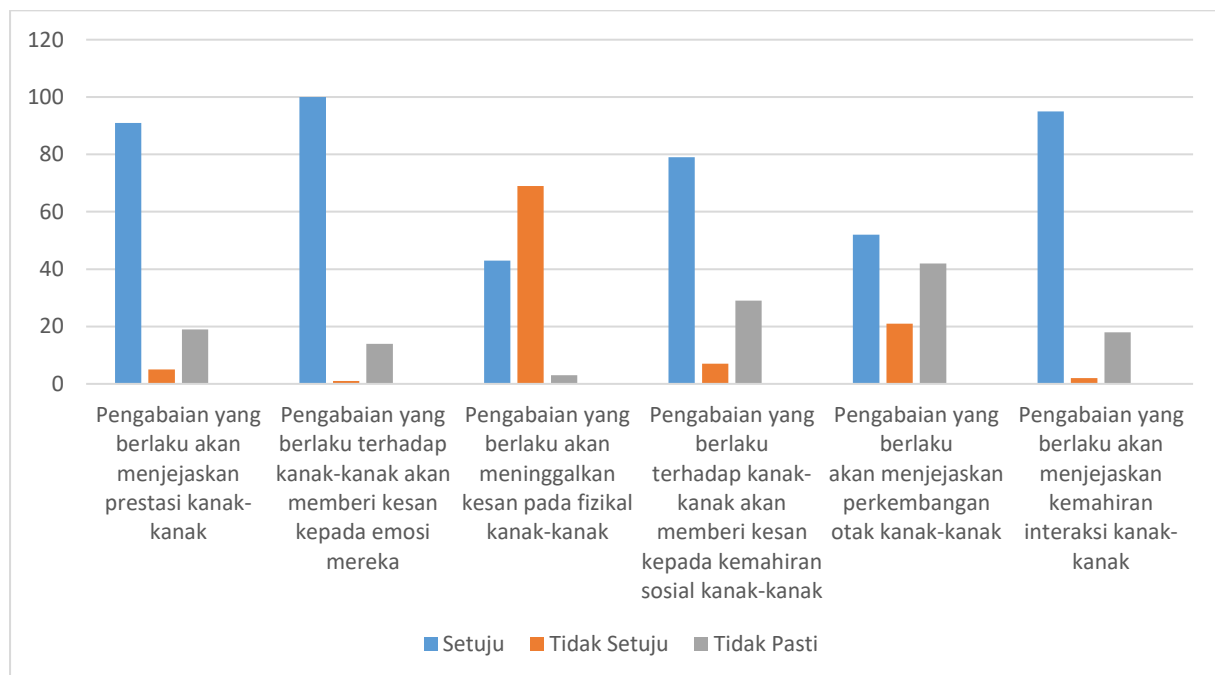
Item	Tidak Setuju		Setuju		Kurang Pasti	
	f	%	f	%	f	%
Kanak-kanak diklasifikasikan sebagai individu di bawah umur 18 tahun			109	94.78%	6	5.21%
Terdapat peruntukan undang-undang yang melindungi hak asasi kanak-kanak			98	85.21%	17	14.78%
Penderaan kanak-kanak dibahagikan kepada beberapa jenis antaranya penderaan fizikal, penderaan emosi, penderaan seksual dan pengabaian			113	98.26%	2	1.73%
Pengabaian adalah satu bentuk kecuaihan yang disebabkan oleh ibu bapa	2	18.27%	65	56.52%	29	25.21%
Pengabaian berlaku apabila ibu bapa gagal untuk memenuhi keperluan asas anak seperti pemberian makanan, pakaian, kediaman, rawatan perubatan			98	85.21%	17	14.78%
Pengabaian merupakan suatu perbuatan yang berterusan di mana ibu bapa gagal untuk	8	6.95%	107	93.04%		

menyediakan keperluan asas seperti perlindungan, keperluan fizikal dan emosi						
Pengabaian berlaku apabila ibu bapa mendedahkan anak-anak kepada sebarang bentuk bahaya yang menyebabkan kecederaan atau kematian			110	95.62 %	5	4.34%

Jadual 2 menunjukkan tahap pengetahuan ibu bapa terhadap konsep pengabaian kanak-kanak. Berdasarkan jadual tersebut jelas menunjukkan kebanyakan ibu bapa mempunyai pengetahuan yang tinggi terhadap konsep pengabaian kanak-kanak. Ibu bapa juga dilihat cakna kepada sebarang bentuk pengabaian yang boleh berlaku kepada kanak-kanak. Seramai 109 (94%) dan 98 (85.21%) ibu bapa faham bahawa kanak-kanak ialah individu yang berumur 18 tahun kebawah dan terdapat peruntukan undang-undang yang melindungi hak asasi kanak-kanak. Majoriti ibu bapa juga bersetuju bahawa penderaan dapat merujuk kepada beberapa jenis seperti fizikal, emosi seksual dan pengabaian. Namun terdapat segelintir ibu bapa yang kurang bersetuju bahawa pengabaian adalah berpunca dari ibu bapa semata-mata dimana seramai 65 ibu bapa (56.52%) bersetuju manakala 21 (18.27%) kurang bersetuju dan 29 (25.21%) kurang pasti. Seterusnya berdasarkan jadual 2 menunjukkan hampir kesemua ibu bapa 107 (93.04%) dan 110 (95.62%) bersetuju bahawa pengabaian adalah satu bentuk kegagalan yang berterusan oleh ibu bapa yang boleh menyebabkan kecederaan serta kematian.

Jadual 3 Mengenal pasti persepsi ibu bapa terhadap kesan pengabaian kepada perkembangan kanak-kanak

Jadual 3 menjelaskan tentang persepsi ibu bapa terhadap kesan pengabaian kepada perkembangan kanak-kanak. Berdasarkan jadual ibu bapa telah menunjukkan pandangan yang berbeza dari segi kesan pengabaian kepada perkembangan menyeluruh kanak-kanak. Secara umumnya, kebanyakan ibu bapa bersetuju bahawa pengabaian akan memberi kesan kepada segala aspek perkembangan kanak-kanak yang merangkumi prestasi kanak-kanak, sosial dan

emosi kanak-kanak. Hal ini merujuk kepada domain utama perkembangan kanak-kanak iaitu kognitif, afektif dan psikomotor (Hidayah Shazira Binti Mohd Shukor, Mazlina Binti Che Mustafa, dan Norazilawati Binti Abdullah, 2022). Melihat kepada jadual 3 dapat dirumuskan bahawa ilmu pengetahuan ibu bapa adalah perkara asas dalam menentukan jawapan yang diberikan oleh ibu bapa pada bahagian ini. Ibu bapa yang kurang mempunyai pengetahuan tentang konsep pengabaian akan mempunyai sedikit kesukaran untuk menjawab soalan berkaitan komponen perkembangan dalam konsep pengabaian,

Jadual 4 faktor berlakunya pengabaian kepada kanak-kanak.

Item	Tidak Setuju		Setuju		Kurang Pasti	
	f	%	f	%	f	%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh kurangnya didikan agama	24	20.86%	76	66.08%	15	13.04%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh kurangnya ilmu keibubapaan	19	16.52%	96	83.47%		
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh masalah kewangan	10	8.69%	67	58.26%	38	33.04%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh kesibukan ibu bapa yang bekerja	13	11.30%	65	56.52%	37	32.17%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh krisis rumahtangga	26	22.60%	72	62.60%	17	14.78%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh kurangnya komunikasi bersama kanak-kanak	33	28.69%	45	39.13%	37	32.17%
Pengabaian terhadap kanak-kanak berlaku disebabkan oleh bilangan anak yang ramai	78	67.82%	11	9.56%	28	24.34%

Hasil dapatan di Jadual 4 menunjukkan persepsi ibu bapa terhadap faktor-faktor yang menyebabkan berlakunya pengabaian dalam kalangan kanak-kanak. Secara keseluruhannya majoriti ibu bapa dengan kesemua faktor yang terdapat dalam soalan kaji selidik. Jadual di atas juga jelas membuktikan bahawa faktor utama berlakunya pengabaian adalah disebabkan oleh kurangnya ilmu keibubapaan dalam kalangan ibu bapa. Seramai 96 iaitu 83.47% telah bersetuju manakala 19 16.52% tidak bersetuju dengan kenyataan tersebut.

Faktor kedua yang terbesar adalah disebabkan oleh krisis rumahtangga yang berlaku dalam keluarga dilihat antara faktor yang menyebabkan pengabaian kanak-kanak berlaku. Daripada 115 responden seramai 72 iaitu 62.60% telah bersetuju manakala 22.60% tidak bersetuju dan 14.78% kurang pasti. Disamping itu, faktor-faktor lain yang seperti masalah kewangan, kesibukan ibu bapa bekerja dan kurangnya didikan agama turut menjadi faktor yang disetujui oleh ibu bapa. Kebanyakan jawapan ibu bapa sebagai responden yang bersetuju melebihi 55% daripada jumlah responden yang menjawab.

5.0 Rumusan dan perbincangan

Secara keseluruhan dapatan kajian menunjukkan kepada kepentingan peranan ibu bapa atau penjaga dalam isu pengabaian. Ilmu keibubapaan yang rendah akan menjejaskan pengetahuan mereka dalam hak anak-anak mereka. Ibu bapa atau penjaga ialah individu utama dalam memastikan hak kanak-kanak terpelihara. (Shamilatul Sufia binti Abdullah dan A'dawiyah binti Ismail, 2022). Tanpa peranan dan tanggungjawab yang dimainkan oleh ibu bapa atau penjaga kanak-kanak akan membesar dalam keadaan yang serba kekurangan yang akan menjejaskan perkembangan mereka (Nor Farhana Abd Aziz dan Azrin Ibrahim 2022). Ini disokong oleh dapatan kajian yang lain yang menyatakan ibu bapa ialah indikator utama dalam membantu perkembangan holistik kanak-kanak dan masa depan kanak-kanak (Siti Soraya Lin Abdullah Kamal, Abdul Halim Masnan & Nor Hashimah Hashim, 2022).

Berdasarkan dapatan kajian, ianya jelas menunjukkan sokongan ibu bapa dari segi gaya keibubapaan yang diterapkan turut dilihat penting dalam mencorakkan emosi kanak-kanak (Amir Nordin Dollah dan Mohd Mokhtar Tahar, 2022) dan (Nor Hamizah bt Ab Razak dan Nur Alya bt Hashim, 2022). Keadaan suasana dalam keluarga yang tidak harmoni serta kurangnya perhatian daripada ibu bapa disebabkan oleh masalah kewangan, kefahaman ibu bapa dan krisis dalam keluarga juga turut merencatkan perkembangan kanak-kanak secara menyeluruh. Hal ini akan memberi kesan yang ketara kepada emosi, sosial serta kebolehan kanak-kanak sehingga mereka dewasa. Lebih membimbangkan perkembangan kanak-kanak turut akan memberi kesan kepada masyarakat, bangsa dan negara.

Kesimpulannya, setiap kanak-kanak yang lahir di dunia bukan sahaja anugerah yang diberikan oleh Allah S.W.T, tetapi mereka juga ialah sebuah bentuk amanah yang yang diberikan kepada ibu bapa dan seharusnya mereka perlu diberi hak dalam pelbagai aspek dalam kehidupan. Dalam mendepani cabaran dan Amanah ini pelbagai cabaran baru telah muncul setelah negara secara khususnya mengalami perubahan ke arah sebuah negara yang membangun, oleh yang demikian kehidupan manusia juga turut berubah dengan drastik demi menyesuaikan diri dalam cabaran baru sehingga mempengaruhi pengurusan dalam sesebuah keluarga. Dalam pengurusan sebuah keluarga kerjasama, bertolak ansur dan komunikasi yang berkesan sangat dituntut oleh ibu bapa demi memastikan sebuah keluarga yang dibina tidak akan terjejas dan membawa kemudaratan kepada golongan kanak-kanak,

Rujukan

Abdul Rashid Abdul Aziz, Muhammad Khairi Mahyuddin, Muhammad Nubli Abdul Wahab, Husin Sungkar, Nurun Najihah Musa, Nur A'in Mustafar (2023) Kerangka Konsep Keluarga Malaysia dalam Mencapai Kesejahteraan Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH) (e-ISSN: 2504-8562) 2023, Volume 8, Issue 1

Amir Nordin Dollah dan Mohd Mokhtar Tahar (2022) Penglibatan Ibu Bapa Dalam PdPR Di Rumah Murid Berkeperluan Khas Pembelajaran Jurnal Dunia Pendidikan e-ISSN: 2682-826X | Vol. 4, No. 1, 305-317,

Arifah Yusri dan Mohd Nasir Selamat (2022) Pengalaman Trauma semasa Zaman Kanak-kanak dan Pengaruhnya Terhadap Keyakinan Diri Remaja di Kuala Lumpur Jurnal Wacana Sarjana Volume 6(2) 1-13; e-ISSN 2600-9501

Fairus Bahari (2019) Temubual Jabatan Kebajikan Masyarakat. Statistik pengabaian kanak-kanak. 08 Februari.

Jabatan Kebajikan Masyarakat. 2017. Dasar Perlindungan Kanak-kanak Kebangsaan Malaysia (2016) Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Khairun Nisa Binti Md Isa dan Kamariah Abu Bakar (2021) Hubungan antara Emosi Ibu Bapa dengan Kanak-kanak dan Kepentingannya Terhadap Perkembangan Awal Kanak-kanak Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH), Volume 6, Issue 7, (page 258 - 266)

Laporan laporan Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) pada tahun 2023, yang turut dibentangkan dalam Dewan Parlimen 19 september 2023

Lia Nazia Naziera Hasanuddin, Nor Shafrin Ahmad (2022) Penderaan Kanak-kanak dan Tatacara Intervensi Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH) (e-ISSN: 2504-8562) Volume 7, Issue 6, e001539

Mohd Alif Jasni, Nazirah Hassan, Fauziah Ibrahim Dan Mohammad Rahim Kamaluddin (2022) Gelandangan Dalam Kalangan Belia Dan Kanak-Kanak Terbiar Di Malaysia: Satu Perbincangan Jurnal Pengajian Melayu - Jomas, Jilid 33(2), 2022: 98-117

Nor Farhana Abd Aziz Dan Azrin Ibrahim (2022) Asas Kemahiran Kebapaan Dalam Pendidikan Anak: Analisis Berdasarkan Kisah Luqman Al Hakim Volume: 7 Issues: 51 [December, 2022] Pp. 76 -86 Journal of Islamic, Social, Economics and Development (JISED) Eissn: 0128-1755

Nor Hamizah bt Ab Razak dan Nur Alya bt Hashim (2022) Pengaruh Gaya Keibubapaan Terhadap Penggunaan Internet Kanak-Kanak Jurnal Pendidikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan, Vol.11 (1), (50-57) (ISSN 2289-3032 / eISSN 2550-178X)

Norsaleha Mohd Salleh, Nabilah Huda Zaim, Zetty Nurzuliana Rashed, Noorhafizah Mohd Haridi, Kamal Azmi Abd Rahman & Norbahiah Misran (2018) Statistik kes penderaan

kanak-kanak di Malaysia: satu analisis. *International Journal for Studies on Children, Women, Elderly and Disabled*. 5: 17-24.

Norsaleha Mohd. Salleh, Nabilah Huda Zaim, Zetty Nurzuliana Rashed, Noorhafizah Mohd Haridi, Kamal Azmi Abd Rahman dan Norbahiah Misran (2018) *International Journal for Studies on Children, Women, Elderly and Disabled*, Vol. 5, (Oct.) ISSN 0128-309X

Noor Azlina Che Hasan, Muhamad Helmi Md Said & Fatimah Yusro Hashim. (2024). Konsep tanggungjawab keibubapaan di Malaysia: Analisis perundangan Literatur. *Kanun: Jurnal Undang-undang Malaysia*, 36(1), 41–62. [http://doi.org/10.37052/kanun.36\(1\)no3](http://doi.org/10.37052/kanun.36(1)no3)

Nurfarhana Che Awang & Azmil Tayeb (2022) Falsafah Pendidikan Kebangsaan (FPK) dan Konsep Kewarganegaraan Inklusif: Antara Normatif dan Realiti Suatu Kajian Komprehensif *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)* (e-ISSN: 2504-8562) 2022, Volume 7, Issue 5,

Nur Fatin Najwa Amran, Nurul Farzana Hashim, Mohd Khairul Nizam Jumadi, Norzaimah Mohamad Jamil, Noraini Ibrahim, Cyrilyn Sagin Mohd Razimi Husin (2022) *Pengurusan Alam Pembelajaran di Sekolah Kebangsaan Nanga Temalat Sarawak Journal of Humanities and Social Sciences* p-ISSN: 2721-804X, e-ISSN: 2721-8104

Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa' Yusof, & Izuliza Mohd Kusrin (2019) *Konsep Pengabaian Dan Kecuaian Kanak-Kanak Oleh Ibu Bapa Atau Penjaga di Malaysia Malaysia Journal Of Syariah And Law* vol. 7, No.1 (June) 2019 Issn: 1985-7454 | E-Issn: 2590-4396

Nur Hidayah Shazira Binti Mohd Shukor¹ Mazlina Binti Che Mustafa² Norazilawati Binti Abdullah (2022) *Pelaksanaan Pendekatan Projek Terhadap Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (Kbat) Kanak-kanak Prasekolah* Volume: 5 Issues: 14 [March, 2022] pp. 72 - 87] *Jurnal Penyelidikan Sains Sosial (JOSSR)* eISSN: 2637 -0956

Nurul Izzah Izzati Hashim, Wafaa Yusof & Zuliza Mohd Kusrin (2019) *Tinjauan Literatur Faktor Pengabaian Kanak-kanak di Malaysia BITARA International Journal of Civilizational Studies and Human Sciences* Volume 2, Issue 1, 2019: 016-028 e-ISSN: 2600-9080

Rozelia Haizah Abd Razak dan Nur Farahkhanna Mohd Rusli (2022) *Pembelajaran Secara dalam Talian: Tahap Kesiediaan dan Keberkesanan Pelaksanaannya kepada Pelajar* *International Journal*, Vol. 9, Issue 1, 2022, 31–43 *Universiti Teknologi Malaysia* E-ISSN 2601–002X

Safinah Ismail, Rosmawati Mohamad Rasit, Zulkefli Aini, Siti Khaulah Mohd Hamzah Murghayah (2023) *Uslub Maw'izah Hasanah Dalam Pendidikan Anak-Anak Muslim Berdasarkan Tarbiyah Al-Awlad Fi Al-Islam* *Jurnal Pengajian Islam*, ISSN: 1823 7126, E-ISSN: 0127-8002, Vol. 16, Isu 2, Halaman 80-98

Shamilatul Sufia binti Abdullah dan A'dawiyah binti Ismail (2022) *Kebimbangan Dan Peranan Ibu Dalam Menjaga Akidah Dan Akhlak Anak-Anak Dalam Era Digital* *Jurnal Pengajian Islam* ISSN: 1823 7126 E-ISSN: 0127-8002, Vol. 15, No. I, Halaman 195-207

Siti Soraya Lin Abdullah Kamal, Abdul Halim Masnan & Nor Hashimah Hashim (2022) Parental Involvement in Young Children's Education in Malaysia: A Systematic Literature Review International Journal of Learning, Teaching and Educational Research Vol. 21, No. 3, pp. 319-341,

Siti Noor Farahin M Fariddudin , Khadijah Mohd Khambali @ Hambali dan Syed Mohammad Hilmi Syed Abdul Rahman (2022) Jurnal Usuluddin 50 (1) 2022: 97-118 Dimensi Keibubapaan dalam Pendidikan Anak di Era Pandemik dan Solusi Menurut Kitab Manhaj Al-Tarbiah Al Nabawiyyah li Al-Tifli

Siti Nurjannah Saifollah i dan Wafaa' Yusofii (2023) Pengabaian Hak Kanak-Kanak Semasa Pandemik Covid 19 Al-Qanatr: International Journal of Islamic Studies. Vol. 31. No. 2. eISSN: 2289-9944

Siti Nurjannah Saifollah i & Wafaa' Yusof (2023) Pengabaian Hak Kanak-Kanak Semasa Pandemik Covid-19 Al-Qanatr: International Journal of Islamic Studies. Vol. 31. No. 2. (2023) eISSN: 2289-9944

Siti Rabihah Abdul Halim, Fahisham Taib1, Azriani Ab Rahman (2023) Non-compliance with Outpatient Follow up in Child Abuse Cases - A Single Centre Study Journal of clinical and health science Vol 8(1) (2023) 52-61 | jchs-medicine.uitm.edu.my | eISSN 0127-984X

Tio Beng Shee dan Syawal Amran (2023) Persepsi Ibu Bapa Terhadap Impak Penggunaan Hukuman Fizikal dalam Prasekolah Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH) (e-ISSN: 2504-8562) Volume 8, Issue 7, e002405

Umi Hamidaton Mohd Soffian Lee, Nor Azima Ahmad, Norsyella Ahmad Tarmizi & Nurshahira Ibrahim (2023) Peranan Institusi Keluarga (Ibu Bapa) Semasa Pandemik terhadap Pencapaian Akademik dan Kesejahteraan Psikologi Pelajar Sains Insani eISSN: [0127-7871] Sains Insani 2023, Volume 08 No 1: 111-123

Wan Farhana Wan Zainuddin dan Sakinah Salleh (2022) Pengaruh Persekitaran Keluarga Terhadap Pembentukan Nilai Moral Dalam Kalangan Pelajar Sekolah Menengah International Journal of Education, Psychology and Counselling (Ijpec) Volume 7 Issue 47

Zuriani Hanim Zaini, Zaleha Damanhuri, Mohamad Arif Zaki Ali dan Ahmad Zulfandi Ibrahim (2021) Kesiediaan Ibu Bapa Terhadap Penglibatan Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran Di Rumah (PdPR) Jurnal Kesidang Kesidang Journa Volume 6 2021: 80-95 80